

Π C
1432

J. N. J. C. C.
UT

VIRI

Summe plurimumque Reverendi, Excellentissimi, Nobilissimi, Consultissimi, Experientissimi, Clarissimi, Doctissimi que

DOMINI INSPECTORES

AC

RELIQVI FAUTORES

SUPPLICATIONI,

Quam, ob deditionem adversariorum, pridie Calend. Augusti, in Acroterio majori, hora nona matutina audita,

Scholapie celebrabit,

benevole interesse velint,

suppliciter ac demisse
rogat

M. DANIEL MÜLLERUS,

Rect. Schol. Chemn.

Chemnicii, typis Stöffelianis,

A. MDCCXIII.

Applicationis vocem simul atque auribus percipimus, statim precationem humillimis vel verbis & gestibus, vel literis, ab indigis auxilii hominibus, gratiæ consequendæ causâ, factam nobis imaginamur. De qua si agere jam animo sederet, amplissimus scribendi campus nobis aperiretur. Exponendi enim fore ritus varii supplicantium, quippe qui ejus, cui supplices se adolvebant, modo mentum vel mediam barbam, modo dextram, modo, averſa præcipuè facis & recondita dextra, genua contingebant, modo alius, & iis quidem memoratu dignissimis, ceremoniis utebantur: quas quiminus ignorare cupit, *Joh. Jacobum Hoffmannum* (a), *Rhodiginum* (b), *Jacobum Pontanum* (c), *Alexandrum ab Alexandro* (d) & alios Scriptores bonæ notæ adeat. Ad aliam paullo *Patrones ac Fautores* convocacionem supplicationem, qua uti interdum omne rem divinam faciendi studium, omnemque Dei cultum (e) denotat: ita nobis hoc loco accipitur, quatenus erat olim (licet *Petri Tassini* (f) retinere verba) publica populi & moderatorum Reipublicæ solennisque profectio ad Deorum, quos illi colebant, templa, vel ad gratias agendas, aut novæ beneficiæ postulanda vel toti Reipublicæ vel privato. *Carolus Sigonius* (g) si audimus, supplicatio fuit honos, qui unâ cum Imperatoris nomine Præsidi decernebatur vi-
tori, nempe cum Senatus populo Deorum Tempa aperiri, ac gratias Diis, imperatoris nomine, agi jubebat. Scriptores Græci supplicationem modo per *litaneian* (a *litaneia* supplico vel supplex oro) modo per *iegunian*, i. e. diem festum, modo per *hucian* i. e. sacrificium, modo per *tois beis nai zolâzen iepâcoias*, i. e. per sacrificia & festivas vacationes expresserunt, uti vir stupendæ lectionis. *Claudius Salmastius* (h) observavit. Ex his perspicuum evadit, supplicationem fuisse festum plerumque *εὐχαριστικόν*, quod precibus & gratiis publicè agendis transmissum. Unde felicissimus ille ex Gallis Latinorum & Græcorum Auctorum interpres *N. Perrot, Sicur d' Ablancourt* verba Julii Cæsaris, *dies duodecim supplicatio decreta est*, sic ite est elocutus: On ordonna quinze jours de prieres & de processions publiques (i): nec male Germanicus interpres, tamen si in vertendo rem acu semper tetigisse non videatur, transiit: Es würde wegen dieser Victorie ein Dandfest 15. Tage lang gehalten. (k). Ritus in supplicatione quinquam usu valuerint si disquirimus, supplicantes accensis usos esse facibus, docet *Obavius Ferrarius, Veteres*, inquit (l) *in supplicationibus accensis facibus longa pompa Deorum templa adire consueverunt, cujus instituti rationem à Cerere deduxerunt, quæ raptam Proserpinam accensis in Ætna montis cervice tædis querens inferna loca peragravit.* Ad hæc ibant per urbem pueri coronas gestantes, & hymnos Diis concinebant: quique duodecimum ætatis annum superaverant, omnes coronati & frondes ex lauru vel oliva manu tenentes supplicabant, unde & ceu Auctor est *Martinius* (m) nomen *σεπασσος* accepit supplicatio. Quas vestes homines induci tunc fuerint, facilis est conjectura: siquidem effusa illa, qua exultabant, letitia, ut mulieres eximios cultus, viri prætextas atque amplissima ornamenta fumerent (n) jure suo exigebat. Cujus rei causâ decreta fuerit supplicatio.

a) In Lex Univers. Contin. T. II & III. p. 941, 942. b) in Lection. Antiq. lib. 15. c. 18. p. 804. seqq. c) In Bellariis Atticis Tom. I. p. 266, 267. d) in diebus Genialibus Lib. II. c. 19. p. m. 86. e) quod probe probatum dedit Joh. Guilielmus Stuecius Tom. II. Oper. p. 8. f) in Libro de anno Seculari & ludis Secularibus Romanis, cap. XV. Vid. Grævii Theſ. Ant. Rom. Tom. VIII. p. 544. g) de antiquo Jure Provinciarum lib. 2. c. 7. Vid. Grævium l. c. T. II. p. 176. h) In Notis ad Spartiani Hadrianum. Vide Script. Hist. Aug. edit. Schrev. p. 57. i) dans la Traduction des Commentaires de Césâr p. 41. Confer p. 69. it. p. 157. k) im teutschen Julio Cæsare p. 75. l) de Veterum Lucernis Sepulchralibus, ab initio fere. m) in Lex. Etym. sub voce Supplicatio. n) Vid. Alex. ab Alex. in Dieb. Gen. L. V. c. 27. p. m. 314.

tio, ex dictis constare posse arbitramur. Edicebatur illa, quod *Job. Gutherius* ostendit (o) quandoque etiam cum lacrymis, in rebus adversis, aut ad placandos DEos, aut ad prodigia averruncanda (p) morbosque avertendos. Decernebatur etiam interdum boni ominis causa, ut nimirum, *si quod bellum justum in exterarum nationes indidum, aut si pro aris focusque pugnandum foret, ea res populo Romano focusque ac nomini Latino bene feliciterque eveniret, utque bonis auspiciis ac diis bene juvantibus arma sumerent* (q). In primis autem reportatam ab hoste externo victoriam, atque res prospere gestas causam fuisse supplicationem novimus; siquidem, *Livio* narrante, ob subactos Samnites (r), ob devictum Persea (s), ob obritos ac confusos a P. Scipione hostes, ob victum cum exercitu Adrubalem, ob domitos adversarios alios, habitas esse supplicationes, & obsecrationes circa pulvinaria factas, constat. Sic supplicationem DEis deberi putabant Romani, finitis feliciter bellis exteris. In bellis civilibus quanquam non facile locum habuerit, sine dubio, quod magna civium parte ad internectionem causa solemniter celebrari festa injustum crederent Romani; Cicero tamen eorum nomine, qui Antonium ad Mutinam devicerant, dierum quinquaginta supplicationem decrevit (e). Imo Ciceroni etiam honoris id genus, armis non sumptis, ob cives servatos, fuisse concessum post repressam conjurationem Catilinariam, ex ipsius verbis satisclare discimus (u). Et haec supplicationis genera fortasse non injusta: deinde, ut fieri amat, re non mala insolenter & immodice abuti coepit adulatio, quando nimirum ob carmina a Nerone recitata Senatus indixit supplicationem: ad quem abusum non immerito referas illam, quae pro Antonini nomine, Diadumeno, Opilii Marcini filio, indito, testante *Ælio Lampridio* (x) decreta est supplicatio. Non alienum a proposito erit, brevibus monere, illorum Deorum honoribus supplicationem fuisse institutam, quorum ope impetratam credebant victoriam, Jovis nimirum, Æsculapii, Cereris, Liberi, Herculis, Fortunæ, & interdum omnium Deorum, uti passim ex *Livio* atque aliis Scriptoribus cognoscimus. Initio in unum diem decreta, post in biddum, in triduum, quatriddum (y), Mithridatico bello a Pompejo confecto in duodecim, superatis a Cæsare Gallis, in quindecim primo, deinde in viginti dies (z): tandem ad quinquaginta usque dies fuit ascensum, ad homines magis, quam Deos honore percolendos. Eleganter enim *Cicero* noster ait: *Reipublicæ satis erat tot dierum supplicatio, quot C. Mario: Diis immortalibus non erat exigua eadem gratulatio, quae ex maximis bellis. Ergo ille cumulus dierum hominis est dignitati tributus* (aa). Excidisset ferè nobis ista disquisitio, abs quo supplicatio fuerit indicta. Ubi quidem non displicent, quæ *Jacobus Gutherius* habet, dum, *supplicationes* inquit (bb), *ex Pontificum decreto plerumque fiebant, quas aliquando edixerunt Quindecimviri, sapies Senatus, Neque hic coactus primum, aut multis sollicitationibus permotus id fecisse censendus; sed sponte potius ad pietatem Diis approbandam, & victores honore, quo digni, maectandos. Nam facile, qui non cœcutit, videt, præter expectationem Juventio Thalmæ hunc honorem obtigisse, qui, receptis literis decretas ei a Senatu supplicationes nunciantibus, intento illas animo legens, caligine orta, ante foculum collapsus, mortuus humi jacuit, quibus verbis Valerius Maximus addit (cc) hunc nimio gaudio enectum, quod majus ex insperato ac oblato, quam anxie desiderato honore existere consuevit. Postquam verò modestia laudem animis abstulerat ambitio, adeo gloria cupiditatem dissimulare non poterant, qui in prælio quodam superiores discesserant, ut missis tabellis laureatis supplicationem ipsimet efflagitarent a Senatu. Quorum voluntati quemadmodum serviebat nonnunquam: ita nonnullis etiam, se precum repulsam tulisse, conquerendum erat. Id*

quod

o) In Grævii Thef. Ant. Rom. Tom. V. p. 208. p) Vide Livium lib. X, c. 23.

q) Alex. ab Alex. l. c. r) Vide Livium Lib. X, c. 2. s) Liv. lib. XLV. c. 2.

r) Orat. Philipp. XIV. Tom. III. Orat. edit. Freig. p. 664. u) Orat. III. Catilin. c. 6.

x) in Antonino Diadumeno cap. 3. Vide Script. Hist. Aug. p. 449. y) Exempla passim Livius habet. z) Cæs. lib. II, de B. G. c. ult. it. lib. IV, de B. G. c. ult.

aa) in Orat. de Provinciis Consularibus, Vol. III. Or. p. 185.

quod Gabinio, homini sceleribus & flagitiis contaminatissimo accidit, quod Senatus stateret, *nolle Deos immortales aperiri sua templa, & sibi supplicari homini impurissimi & sceleratissimi nomine* (ad). Plura de Gentilium supplicationibus, quas & supplicia dixere [sic Sallustius ait (ee), *Senatum ob feliciter acta diis immortalibus supplicia decrevisse*] congeri facili opera possent; verum ad meliorem jam nobis properandum supplicationem. Indixit enim *Clementissimus Rex atque Elector noster* terris suis Saxonice ob res contra Svecos, qui hasta abjecta se victos fassi sunt, in Ducatu Slesvicensi prosperè gestas, simulque præcepit, ut omnes harum regionum incolæ ad templa confluerent, & Deo vero, non fictitiis illis, pro averso à cervicibus nostris periculo & victoria condonata, gratias agerent devotissimas. Quæ imperata postquam pie prompteque facere studuit ecclesia, schola quoque intra suos parietes Deo supplicare concupiscit. Hinc iis, qui ad dicendum surgent, dicendi enata materia, scilicet ante omnia

Prologus Joh. Godofredus Andrichius, Lug. Lusatus
 brevi Latino sermone Auditorum benevolentiam dicturis conciliabit, Deinde
I. Gottlieb Mullerus, Zlchop. Misn.
 Oratione præca, nomine Holfatiæ, lamentabitur de damnis belli, ejusque finem optabit.

II. Godofredus Jaspis, Chemn.
 nomine Ducis Svecici dissuadebit actionem exercitus, oratione Latina.
III. Adamus Franckius, Chemn.

Steinbockii nomine, deditioem exercitus suadebit, Oratione itidem Latina.
IV. Joh. Henricus Sachsius, Chemn.
 nomine docti Holfati. Danorum partibus addicti, Carmine Germanico in causas deditiois Svecicæ inquiret.

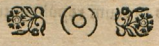
V. Joh. Christophorus Steinmüllerus, Chemn.
 nomine Electoratus Saxonici, quantum sibi hæc deditio conducatur, agnoscat, Deoque humillimas gratiasaget.

VI. Gotthülff Meischnerus, Stolberg. Misn.
 ut incola fidelis Electoratus Saxonici Potentissimum Regem nostrum, quod solennem supplicationem ordinaverit, Or. Lat. laudabit.

VII. Joh. Samuel Pfennigius, Wittenberg. Sax.
 nomine omnium piorum & patriæ amantium pacem plenam atque firmam a Deo orabit, Carmine Latino Tandem

Epilogus Joh. Valerianus Bruno, Chemn.
 Auditoribus pro benevolentia præstita Latine gratias persolvat.
 Vos autem, *Patroni ac Fatores* oro, vobis supplico, ut supplicationem Scholæ præsentia Vestra decorare atque approbare ne dedignemini: pro qua benignitate Vobis, quod debemus, pro virili referre nunquam sumus cessaturi.

bb) Libro I. de Vetere Jure Pontificio urbis Romæ c. 45. in Grævii Thef. Ant. T. V. p. 71.
 ee) Lib. IX. c. 12. p. 821. edit. Thyf. ad) Hancce & alias denegationis causas allegat Cicerone in Orat. de Provinc. Conf. p. 179. ee) De bello Jugurth. c. 55.

ME

J. N. J. C. G.

UT

V I R I

Summe plurimumque Reveren-
di, Excellentissimi, Nobilissimi, Consultissimi, Ex-
perientissimi, Clarissimi, Doctissimique

DOMINI INSPECTORES

AC

QUI FAUTORES

APPLICA-
TIONI,

ob dedicationem adversariorum,

Calend. Augusti, in Acro-

natori, hora nona matutina audita,

holapie celebrabit,

benevole interesse velint,

suppliciter ac demisse

rogat

DANIEL MÜLLERUS,

Rect. Schol. Chemn.

Chemnicii, typis Stöffelianis,

A. MDCC XIII.

